

Obvodní soud pro Prahu 1

Ovocný trh 587/14

112 94 Praha 1

ID DS: pd3ab3a

Sp. zn.: 44 T 7/2017

Obžalovaný: Adam Benjamin Bartoš, nar. XXX
XXX

Obhájce: Mgr. Robert Cholenský, Ph.D., advokát
Bolzanova 461/5
618 00 Brno
ID DS: 764rs4p

Závěrečný návrh

obhajoby ve věci sp. zn. 44 T 7/2017

Jednou
Bez příloh

Vážená paní předsedkyně,
vážená paní státní zástupkyně,
vážení přítomní!

Dovolím si na úvod svého stručného závěrečného návrhu uvést, a „před závorku“ vytknout, zdánlivě banální konstatování, že žádný demokratický stát by neměl vést se svými občany politické procesy, protože tím znevěrohodňuje svou legitimitu a samotný svůj *raison d'être*: demokratický stát má být, již z definice, neutrálním kolbištěm, na němž se utkávají různé, často protikladné názory na věci veřejného zájmu, tedy názory politické. Jak ten-který názor uspěje, určuje jediný, konečný arbitr této soutěže: občané-voliči ve volbách. Jen občané a nikdo jiný, ani policie, ani státní zástupce, ani znalec nebo znalecký ústav, ani soud.

Obžalovaný se nedopustil žádného jednání, jímž by překročil meze politického diskursu, který zákony České republiky, konkrétně čl. 17 Listiny základních práv a svobod, připouštějí. Povšimněme si odst. 4 tohoto článku, který stanoví, že svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jen jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti, a ovšem též důležitého čl. 4 odst. 4 Listiny, podle kterého musí být při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Čl. 5 Ústavy říká, že politický systém této země je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran.

Stojí-li tedy před soudem za skutky, které mají výsostně politickou povahu, předseda jedné z politických stran, není s tímto soudem – a s touto zemí – něco v pořádku.

Tím víc to platí, jestliže nemalá část výroků, jejichž vyslovení, ať při projevu nebo v knize, je mu kladeno za vinu, se mezitím dostaly do mainstreamového diskursu, jak mediálního, tak například i parlamentního.

Dovolte mi, vážení, učinit krátkou literárně-právní vsuvku. Většina z nás v dětství četla román Alexandra Dumase staršího *Hrabě Monte Cristo*, který se odehrává v období bourbonské restaurace ve Francii, a možná si vzpomenete, že když byl mladý Edmond Dantès uvržen do vězení v *château d'If*, setkal se tam s odsouzcenci, kteří byli potrestáni za to, že podporovali Napoléona, ale také s těmi, které uvěznil proto, že proti Napoléonovi vystupovali. Často i na téže cele se tak setkávali lidé, jejichž jediným proviněním bylo, že říkali nesprávné věci v nesprávnou dobu.

V minulosti méně dávné, před necelými sedmi lety, bylo v monstrprocesu s představiteli *Dělnické strany* Městským soudem v Brně odsouzeno k podmíněným trestům několik osob za výroky, které dnes slyšíme naprosto běžně v parlamentu, v mediích, dokonce takových, které zaznívají v presidentských debatách: třeba že se k nám blíží uprchlická vlna tsunami, kterou musíme za každou cenu zastavit. Co bylo tehdy tak závažné, že za to byli řečníci odsouzeni a relativně přísně potrestáni, je dnes úplně normální součástí společenského diskursu. Odsouzeným to ovšem není moc platné, těm nezbyvá, než dát za pravdu básníku a novináři Karlu Havlíčkovi, který o politických procesech také věděl své – přestože žil v daleko svobodnější době, než je ta dnešní – a který si v jednom ze svých aforismů povzdechl: „*Za pravdu je různá sazba, jednou pomník, jindy vazba. Kdo ji řekne dřív než včas, tomu pravda zláme vaz.*“

Na tom by zajisté nebylo nutné skončit, neboť podobných případů a analogií je celá řada. Jeden příklad z mnoha: Vzpomeňme, jak znalec JUDr. Zouhar před tímto soudem plamenně hovořil o tom, jak společensky nepřípustné a „závadové“ je používat na demonstracích symbolické oprátky, a prakticky v téže době byl státním zastupitelstvím v Saské Kamenici připuštěn jako legální a trestní odpovědnost nezakládající prodej makety šibenice, na níž jsou oprátky přímo „reservovány“ pro konkrétní německé politiky, včetně úřadující spolkové kancléřky Angely Merkel. Soudu je tato skutečnost, ke které došlo začátkem loňského prosince, bezpochyby známa ze zpravodajství českých medií, jen pro ilustraci lze tedy ukázat fotografii převzatou z článku v online verzi deníku *Zeit*, která zachycuje, jak předmětné šibenice vypadaly. Co je legitimním výkonem svobody projevu v Německu, by snad mělo být v České republice trestným činem?

Tento stát a jeho orgány se nicméně rozhodly pana obžalovaného před soud postavit, a je nutno se s tím procesně korektním způsobem vypořádat.

Důkazy, které byly v tomto hlavním líčení provedeny, jsou zčásti nedostatečné, zčásti nepřípustné. Práva obhajoby byla přitom popřena způsobem, který se efektivně rovná jejich úplné negaci.

Zřejmě nejflagrantnějším porušením zásad dokazování před soudem je způsob, jak soud přistoupil k důkazu obsahem knižních publikací, za jejichž autorství nebo vydání je můj klient stíhán. Trestní řád nezná způsob provedení takového listinného důkazu *in camera*, tedy tak, že se s ním soud seznámí kdesi v ústraní, bez přítomnosti stran, a pak z něj cosi více nebo méně relevantního excerbuje, *nota bene* s tím, že obhajoba nedostala časový prostor tuto excerpci podrobit vlastní kritické analýze. Soud zde navíc zasahuje do sfery pravomoci obžaloby, neboť právě ta by měla označit pasáže, jimiž mělo dojít ke spáchání žalovaného trestného činu, a bylo na obhajobě, aby to vyvrátila, např. tím, že tyto pasáže zasadí do skutečného kontextu a ukáže, že by je soud měl interpretovat jinak, než činí veřejný žalobce. Není na soudu, aby

důkazy takto selektoval, a vykročení ze zásad dokazování, které tím bylo založeno, není možné tolerovat, už proto, že získává-li soudce informace o trestní věci mimoprocesním způsobem, je na něj nutno automaticky pohlížet jako na podjatého. Soud ovšem důkaz přečtením knih nepřipustil, a nedovolil tyto knihy přečíst ani obhajobě.

Naprostým popřením zásad spravedlivého procesu byl postup soudu v otázce znaleckého posouzení předmětných textů. Otázka, která byla znalci JUDr. Zouharovi položena, nemá vůbec odbornou povahu, a pokud odhlédneme od toho, že je nejasná, je jí po znalci požadováno, aby předmětné texty vyhodnotil po právní stránce – byl mu tedy zadán úkol, který znalci naprosto nepřísluší. Výsledek odpovídá očekávání: znalec namísto toho, aby soudu poskytl odborné informace, hovořil o svých subjektivních dojmech, o tom, co mu projevy obžalovaného připomínají nebo jaký z nich má pocit. Obhajoba by takový znalecký posudek snadno vyvrátila – a mám-li uvést jen jeden příklad z mnoha, lehce by v revisním posudku doložila, kupř. že Germar Rudolf nikdy nebyl za svou publikační činnost v Anglii souzen – ovšem soud jí k tomu nedal prostor, a stejně jako valnou většinu ostatních důkazních návrhů její návrh podrobit znalecký posudek JUDr. Zouhara revisi zamítl. Ústavní princip rovnosti zbraní v trestním řízení je, bohužel, u tohoto soudu jen papírový, ideální koncept, obhajobě nebylo dovoleno nic, čím by obžalobu mohla vyvracet, ba dá se říct, že zde byla zbytečná: soud by si docela dobře vystačil se státní zástupkyní.

Pokud se týká způsobu, jak jednotlivé projevy posoudil sám policejní orgán, k tomu nezbývá než odkázat na usnesení Krajského soudu v Ostravě, které obhajoba předložila v úterý: policejní orgán není oprávněn důkazy odborně ani právně hodnotit, a pokud tak činí, takové úřední záznamy nesmějí být předloženy znalcům a soud k nim nepřihlíží.

Nyní tedy k jednotlivým skutkům popsaným v obžalobě. Společnou vadou jejich popisu je povšechnost a nekonkretnost. K této otázce se nedávno vyjádřil Městský soud v Praze v usnesení ze dne 10. října 2017, sp. zn. 61 To 193/2017,¹ jímž zamítl odvolání státní zástupkyně v neprospěch obviněných a nadto vytkl obžalobě, že popis skutků v ní není dostatečně konkrétní, tak aby bylo seznatelné, čím přesně se obžalované měly jednotlivých trestných činů dopouštět. Identickou vadou trpí i obžaloba v této trestní věci: ani z ní není seznatelné, co konkrétně naplňuje skutkovou podstatu trestných činů, pro něž je obžalovaný stíhán; v případě knižních publikací je jako přečin hodnoceno vydání určitého titulu, v případě projevů a článků většinou celý obsah projevu, případně článku.

Ačkoli tedy obžaloba čítá 21 stran, nemůže být dostatečným podkladem pro rozhodnutí soudu o vině.

¹ https://www.pecina.cz/files/Usneseni_MS-P_10.10.2017-an.pdf

Pokud se týká prvního skutku, ten měl spočívat ve tvrzení, že Židé nadsazují počet židovských obětí usmrčených v koncentračních táborech během druhé světové války a ve zpochybňování techniky vraždění v plynových komorách, jejichž existenci měl obžalovaný podle obžaloby vyvracet. Ve kterých *konkrétních pasážích* jeho projevů nebo textů se tak mělo stát, však z obžaloby patrné není, následuje pouze výčet projevů a textů, vytvořený zřejmě se zámyslem, „ať si z toho soud něco vybere.“ Jako trestné jednání je označováno dokonce i údajné tvrzení obžalovaného, že „*není žádný zločin popírat holokaust*“, přestože takový názor je naprosto legitimním politickým názorem, který sdílí i mnozí z těch, kteří fakticitu a rozsah holokaustu nikterak nezpochybňují. Podobně z knihy *Zpověď. Jsem antisemita?* by soud – pokud by se s ní řádně seznámil a provedl jejím obsahem důkaz – musel dospět k závěru, že jde o *fiktivní* dialog, v němž jsou presentovány dvě polohy úvah, jedna vůči židovskému ethniku kritická a druhá Židům nakloněná, a autora nelze s ani jednou z těchto poloh s určitostí a v úplnosti ztotožnit.

Skutek *sub 2* je příkladem jednání, které nemůže být trestné ani podle nejextensivnějšího pojetí dané skutkové podstaty. Trestní právo není konstruováno tak, aby s historicitou holokaustu poskytovalo ochranu všem, kteří se jím profesně nebo aktivisticky zabývali, a činilo z kterékoli osoby nekritisovatelnou ikonu, požívající status, který kdysi – i v této zemi – náležel hlavě státu.

Ke skutku *sub 3* postačí zopakovat, že kritika imigrantů a rizika, která s jejich přijímáním na území České republiky souvisejí, se dávno staly běžnou součástí politických projevů v této zemi, a je frapantní aplikací dvojího metru, má-li být obžalovaný stíhán za to, co je desítkám politiků běžně tolerováno.

Uzavírám tedy, že obžalovaný je nad vší pochybnost nevinný, protože jednání, ze kterého je viněn, není trestným činem, toliko oprávněným výkonem práva na svobodu projevu, nadto jde o jednání, na které plně dopadá zásada subsidiarity trestní represe: trestní právo je prostředkem *ultima ratio*, a v daném případě jeho užití není ničím ospravedlněno. Jestli obžalovaný, předseda politické strany, která se sama nebo v koalici pravidelně účastní voleb, pro své názory získá nebo nezíská podporovatele, se rozhoduje jinde než v soudní síni, a ve volbách, jak víme, obžalovaný doposud úspěšný nebyl.

Ze všech těchto důvodů je na místě jediný možný návrh, a to, aby soud obžalovaného v celém rozsahu zprostil obžaloby.

V Praze dne 26. ledna 2018

Adam Benjamin Bartoš